Στο μυαλό μιας παρένθετης μητέρας (Φωτεινή Τσαλίκογλου, καθηγήτρια Ψυχολογίας, συγγραφέας)

Categories : ΒΙΟΗΘΙΚΗ

Date : 5 Φεβρουαρίου, 2024

"*Όταν ο Θεός μοίρασε τον κόσμο, τα παιδιά πήρανε τις γωνιές των δρόμων κι ο διάβολος τις πιο ωραίες λέξεις*" (Τ. Λειβαδίτης)

Παρένθετη Μητέρα: Δύο εντυπωσιακές λέξεις που όμως κρύβουν ανείπωτα συναισθήματα, ανάγκη, οδύνη, πόνο, αποχωρισμό, επιθυμία, άρνηση, ενοχή, μεταμέλεια…Πρακτικές που υπερβαίνουν τα όρια της φύσης και απομειώνουν την γυναίκα σε μηχανή αναπαραγωγής και το βρέφος σε απόκτημα… Δεν μοιάζει να είναι Ύβρις; Μια μητέρα που παύει να είναι μητέρα μόλις γεννήσει, ένα τέκνο που δεν κυοφορήθηκε από την μητέρα του. Τι συμβαίνει όταν κλείσει η παρένθεση της "παρένθετης"; τι βιώνει η μητέρα που πια δεν "παρεμβάλλεται"; πώς νοιώθει μια γυναίκα αφού "χρησιμοποιηθεί" ως μητέρα;

Η κυρία Φωτεινή Τσαλίκογλου μας υπενθυμίζει ότι πίσω από το δικαίωμα "απόκτησης" τέκνου υπάρχουν ανθρώπινες ψυχές…

ΕΙΜΑΙ Η ΜΑΡΙΑ, 27 ΕΤΩΝ. Πρώην εθελόντρια νοσηλεύτρια στον «Ευαγγελισμό». Ανύπαντρη. Σε τρεις μήνες θα γεννήσω ένα μωρό. Είναι κοριτσάκι. Ένα όχι δικό μου κοριτσάκι. Παρένθετη μητέρα. Δεν ήταν μια δύσκολη, εν τέλει, απόφαση. Θα δώσω χαρά σε ένα άτεκνο ζευγάρι. Η κυρία είναι 40 χρονών, ο σύζυγος 42. Δέκα χρόνια γάμου προσπαθούσαν, τίποτα. Θέλουν ένα δικό τους παιδάκι. Τι πιο φυσικό; Θα τους δώσω μια μεγάλη και παρατεταμένη χαρά. Άλλωστε τι έχω να χάσω; Θα φανώ χρήσιμη και στους δικούς μου που δεν έχουν στον ήλιο μοίρα. Μια μάνα χήρα στο νησί. Κι ο μικρός μας ο Νίκος με σκλήρυνση κατά πλάκας. Επιδόματα αναπηρίας κι όλη η σύνταξη του μπαμπά πάνε στα φάρμακα. Πέρα από το καλό που θα κάνω στο άτεκνο ζευγάρι, θα υπάρχει και μια εύλογη αμοιβή. Λογικό και δίκαιο. Τα ιατρικά έξοδα θα είναι όλα καλυμμένα. Συν 15.000 ευρώ! Νόμιμα και με συμβολαιογραφική πράξη.

«Πρόσεχε, να το σκεφτείς καλά» είπε η μάνα μου, η μόνη που γνωρίζει. Τι έχω να χάσω, μάνα; Όλα καλά μού μοιάζουν. Σκέψου πόσα πράγματα θα μπορούμε να κάνουμε με 15.000 ευρώ! Σκέψου τον Νίκο μας που ακόμα περιμένει το αμαξίδιο. Θα δώσω χαρά σε ένα δυστυχισμένο ζευγάρι. Θα τους κάνω το πιο πολύτιμο δώρο.

Δάκρυσαν και οι δυο τους όταν τα συμφωνήσαμε. Ήταν κι ο δικηγόρος μαζί, κι ο γιατρός. Όλα τακτοποιημένα σου λέω, μάνα. Μην ανησυχείς. Όλα έπρεπε να γίνουν όπως έγιναν. Η κυρία όποτε με συναντά δακρύζει. Πρώτη μου φορά νιώθω τόσο χρήσιμη και σημαντική.

Είμαι κιόλας 6 μηνών. Η κοιλιά τώρα φαίνεται. Φοράω φαρδιά φουστάνια. Κανείς δεν το έχει πάρει είδηση. Έξι μηνών κι όλα πάνε καλά, μαμά. Είναι κοριτσάκι, ακούς; Δεν ήθελα να ξέρω το φύλο του, μαμά. Μη με ρωτάς γιατί. Δεν ξέρω ακριβώς να σου πω. Πιο πολλά είναι αυτά που νιώθω παρά αυτά που γνωρίζω.

Χθες το ακούσαμε για πρώτη φορά. Από το μεγάφωνο ο χτύπος της καρδούλας του. Σαν σεισμός μέσα στο ιατρείο. Θα το πούνε Έλενα. Δεν είναι άσχημο όνομα, συμφωνείς; Το Μαρία, το δικό μου, το διάλεξες μαζί με τον μπαμπά. Της γιαγιάς που δεν γνώρισα δεν ήταν το όνομα; Και το όνομα Νίκος του παππού. Δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ, το φαντάζεσαι, μαμά; Μια μικρή περιουσία. Αύριο θα μου δώσουν 5.000 ευρώ προκαταβολή. Θέλω να φωνάξεις τον γιατρό να σου πει τι γίνεται με τη μαρμαρυγή σου. Με ακούς; Άσε που σκέφτομαι να τους ζητήσω περισσότερα χρήματα. Η σκέψη όμως αυτή με χαλάει.

Η κυρία με είδε χλομή. «Μια χαρά είμαι» της είπα. Άγγιξε την κοιλιά μου. «Μπορώ;» ρώτησε. Τι να της έλεγα, «όχι, δεν μπορείτε»; Δικό της είναι το παιδί. Δεν τρέφω αυταπάτες. Μετά που θα το πάρουν πώς θα είναι άραγε; Έκανα ένα θεάρεστο έργο, μαμά. Θα είστε περήφανοι για μένα.

Το βράδυ νόμιζα ότι το μωρό μού μιλούσε. Έκλεισα τα αφτιά μου. Άντε, δυο μήνες και κάτι ακόμα. Η κυρία τώρα έρχεται σχεδόν κάθε μέρα σπίτι. Πάμε μαζί στον γιατρό. Ο κύριος περιμένει απέξω. «Όλα καλά» του γνέφω. Μοιάζει αμήχανος. Λογικό δεν είναι;

Τι χρώμα λες να είναι τα μάτια του μωρού; Εννέα μήνες μαζί και τώρα ο αποχωρισμός. Δεν θέλω νάρκωση, δεν θέλω την επισκληρίδιο αναισθησία. Στη φάση της διαστολής, τότε που πρέπει να ανοίξει ο τράχηλος για να μπορέσει να περάσει το κεφαλάκι του, θέλω να το δω να βγαίνει από μέσα μου. Θέλω να νιώσω τον πόνο. Αλλιώς όλα θα μου φαίνονται πιο ψεύτικα από το ψεύτικο. Άλλωστε αμέσως μετά, το έχω αποφασίσει, δίχως πολλές εξηγήσεις, θα κάνω το «δέρμα με δέρμα». Ξέρεις τι είναι αυτό, μαμά; Να αγγίζεσαι δέρμα με δέρμα με το μωρό. Γυμνό δέρμα με γυμνό δέρμα. Το πρώτο ίχνος ασφάλειας στη ζωή. Εγώ-εσύ-ο κόσμος.

Σε φιλώ, μαμά.

Η κόρη σου

Λίγο ακόμα παρακαλώ, αφήστε με λίγο ακόμα να το μυρίσω, να το αγγίξω, δεν έχω σκοπό να κάνω παρακράτηση ξένης περιουσίας. Μη με κοιτάζετε με αυτό το δύσπιστο επιφυλακτικό βλέμμα. Ένα χάδι στον λαιμό του μόνο. Συμφωνήσαμε και με τη μαία... δεν σας το είπε; Θα θηλάσει έστω για λίγο. Αν δεν θέλετε να ακουμπήσει το στήθος μου, δέχομαι το θήλαστρο. Το μητρικό γάλα είναι ιαματικό. Για το παιδάκι σας το λέω. Δικό σας είναι, δεν το ξεχνώ. Η ψυχολόγος είπε να μην μπερδεύομαι. Πρέπει τα πράγματα να είναι ειπωμένα και ξεκάθαρα. Δεν είμαι μητέρα, είμαι κυοφορούσα μητέρα. Για το δικό μου το καλό, είπε. Για το δικό μου το καλό, για το δικό μου το καλό, για το δικό μου το καλό. Το επανέλαβα τρεις φορές.

Μήλο μου και μανταρίνι ό,τι είπαμε θα γίνει. Κοριτσάκι μου. Μα τι είπαμε; Τι προλάβαμε να πούμε; Όλα έγιναν σαν αστραπή. Σαν θύελλα. Ο άγγελος της ιστορίας άνοιξε τα φτερά του, η πρόοδος μας σήκωσε ψηλά σε ένα σύννεφο, δεν υπάρχει χρόνος να σταθείς, να συλλογιστείς... να επιβραδύνεις, να δεις πίσω τα ερείπια... όλα πρέπει να γίνουν άμεσα και γρήγορα και διεκπεραιωτικά. Η ιστορία δεν περιμένει.

Υπήρξα μια παρένθετη, κυοφορούσα μητέρα. Τώρα πώς ορίζομαι; Τώρα έχω ανάγκη κάποιος, κάτι να με συντρέξει. Κάποιος, κάτι να μας παρασταθεί. Είμαι εγώ, το μωράκι και το πρώην άτεκνο ζευγάρι. Μια, δυο, τρεις, τέσσερις, λογάριασε, πόσες ευαλωτότητες μαζί;

Ένα πλαίσιο φροντίδας. Το νοιάξιμο, η τέχνη της ζωής.

(Πηγές: tovima.gr, odysseia-society.gr)